



Назва навчальної дисципліни	<b>Зоопсихологія</b>
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Кількість кредитів	4
Шифр навчальної дисципліни	ВК
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Кратко Ольга Вікторівна
Науковий ступінь	кандидат історичних наук
Вчене звання	доцент
Посада викладача	Доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання
Контактний телефон викладача	0936950735
Профайл викладача	<a href="https://tm3.kisil.pp.ua/user/profile.php?id=173">https://tm3.kisil.pp.ua/user/profile.php?id=173</a>
E-mail викладача	kratkoolya@gmail.com
Розклад консультацій	Очні консультації
Час проведення	14.40 – 17.00
Місце проведення	45 ауд.

### Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Зоопсихологія» належить до вибірових компонентів циклу професійної підготовки здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) метою якої є створити у студентів чітку систему знань про основи формування поведінки та психічних процесів у тварин в онтогенезі, роль поведінки в еволюційному процесі. Основними категоріями зоопсихології є поняття «психіка» та «поведінка». Відповідно об'єктом зоопсихології як науки є психічна діяльність тварин, тобто увесь комплекс проявів поведінки та психіки, єдиний процес психічного відображення як продукт зовнішньої активності тварин, складних форм поведінки та елементарного мислення тварини. Зоопсихологія знаходиться на зламі біологічних і соціальних наук та займає важливе місце в підготовці психолога.

*Пререквізити.* Теоретичною базою вивчення дисципліни є попередні навчальні дисципліни: «Зоологія», «Еволюційне вчення», «Біогеографія».

*Постреквізити.* Дисципліни, які будуть використовувати результати навчання даного курсу: «Біологічна системологія», «Екосистемологія», «Зоологія з основами еволюційного вчення».

### Навчальний контент

Теми лекцій	Теми практичних	Методи контролю	К-ть балів
<b>Змістовий модуль I. Зоопсихологія в системі наук</b>			
<b>Тема 1.</b> Зоопсихологія, як наука. Історичні умови розвитку	Зоопсихологія, як наука. Історичні умови розвитку	Усне опитування, тести, завдання	30
<b>Тема 2.</b> Вроджена і набута поведінка. Мотивація діяльності	Вроджена і набута поведінка. Мотивація діяльності		
<b>Тема 3.</b> Індивідуальна пам'ять і	Індивідуальна пам'ять і навчіння тварин.		

<b>Тема 4.</b> Научіння тварин.			
<b>Тема 5.</b> Елементарне мислення тварин.	Елементарне мислення тварин.		
<b>Тема 6.</b> Поведінка, що пов'язана з живленням тварин.	Поведінка, що пов'язана з живленням тварин.		
<b>Тема 7.</b> Розвиток психічної діяльності тварин в онтогенезі	Розвиток психічної діяльності тварин в онтогенезі.		
<b>Змістовий модуль II. Основні форми поведінки тварин</b>			
<b>Тема 8.</b> Репродуктивна поведінка	Репродуктивна поведінка	Усне опитування, тести, завдання	20
<b>Тема 9.</b> Організація угруповань тварин. Ієрархія та територіальність	Організація угруповань тварин. Ієрархія та територіальність		
<b>Тема 10.</b> Комунікативна поведінка	Комунікативна поведінка		
<b>Тема 11.</b> Популяція та міжпопуляційні стосунки	Популяція та міжпопуляційні стосунки		
<b>Змістовий модуль III. Антропогенез</b>			
<b>Тема 12-13.</b> Еволюція психіки та антропогенез	Еволюція психіки та антропогенез	Усне опитування, тести, завдання	5
<b>Індивідуальне навчально-дослідне завдання</b>		Захист	5
Залік			40
Всього			<b>100</b>

Вивчення навчальної дисципліни «Зоопсихологія» дасть змогу здобувачу вищої освіти здобути та підсилити такі програмні компетентності та результати навчання:

#### Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі освіти, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.
ЗК1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2.	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК3.	Здатність планувати та управляти часом.
ЗК4.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК8.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК9.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
ЗК11.	Здатність діяти на основі етичних правил та академічної доброчесності
ЗК14.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ФК2.	Здатність розкривати загальну структуру біологічної науки, аналізувати і

	встановлювати причинно-наслідкові та ієрархічні зв'язки в структурі й функціонуванні живих систем різного рівня організації.
ФК3.	Здатність розуміти та вміти застосовувати сучасні методи педагогічних і біологічних досліджень та інтерпретувати їх результати.
ФК4.	Здатність використовувати у професійній діяльності біологічну термінологію, оперувати систематичними категоріями.

### **Формування програмних результатів**

Індекс в матриці ОП	Програмні результати навчання
РН7.	Демонструвати знання принципів раціонального природокористування із врахуванням цілей сталого розвитку задля збереження біорізноманіття, збільшення продуктивності та стійкості природних екосистем.
РН4.	Володіти знаннями про основні шляхи, рушійні сили та напрями розвитку еволюції органічного світу як відображення його історичного розвитку та визначати екологічні причини еволюційних змін.

### **Політика оцінювання**

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання тем / модулів відбувається під час проведення консультацій керівника курсу.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

### **Літературні джерела**

#### **Основна:**

1. Туриніна, О.Л., Сердюк, Л.З. Порівняльна психологія: навч. посіб. Київ: МАУП, 2005. 228 с.
2. Шевців, М. В., Філоненко, М. М. Зоопсихологія з основами етології: підруч. Київ: ЦУЛ, 2013. 242 с.
3. Коляденко Ніна Володимирівна Зоопсихологія та порівняльна психологія. Київ: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008. 5008 с.
4. Ільєнко М. М. Зоопсихологія з елементами порівняльної психології: навч. Посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: Ліра-К, 2017. 208 с.